

MÀSTER UNIVERSITARI EN ATENCIÓ INTEGRADA A LA CRONICITAT I L'ENVELLIMENT.

900822 - FAMÍLIA, CUIDADORS I XARXES SOCIALS

Informació general

- Tipus d'assignatura: Obligatòria
- Titular: Dra. Esther Cabrera
- Trimestre: Segon
- Crèdits: 3
- Professorat: Dra. Esther Cabrera, ecabrera@tecnocampus.cat.

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

El material pot estar en castellà, anglès i/o català.

Presentació de l'assignatura

En el context social, econòmic i sanitari d'aquesta primera meitat del segle XXI el fenomen de la cura està patint importants canvis que fan que els professionals de la salut es replantegin nous models de cures formals en salut. En l'entorn social espanyol, les cures a les persones dependents provenen fonamentalment de la família. Concretament, els cuidadors informals, els familiars, proporcionen el 85% de les cures que es presten a les persones dependents al domicili. La xarxa de suport informal composta principalment per l'entorn familiar no és una situació nova, tot i que a conseqüència de l'envelliment, i augment de la patologia crònica i la dependència s'ha vist sobrecarregada.

Al Llibre Blanc de la Dependència el suport informal es defineix com la cura i atenció que es dispensa de manera altruista a les persones que presenten algun tipus de discapacitat o dependència, fonamentalment pels seus familiars, però també per altres agents i xarxes diferents dels serveis formalitzats de l'atenció.

L'assignatura família, cuidadors i xarxes socials aborda el fenomen de la cura des dels diferents enfocaments que afecten la família, al cuidador i a la persona dependent.

Mitjançant les classes no presencials s'establirà un fil conductor que permetrà a l'alumnat profunditzar i conèixer les diferents intervencions psicoeducatives dirigides a la família i als cuidadors. Al mateix temps que permetrà conèixer els recursos i xarxes socials que utilitzen els cuidadors per poder enfrontar-se als diferents entorns de la cura.

Competències / Resultats d'aprenentatge

General

- **CG1:** Mostrar coneixements i habilitats de l'àmbit científic pel desenvolupament i/o aplicació d'idees en un context professionalitzador.

Básicas

- **CB6:** Posseir coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees en un context d'investigació.
- **CB7:** Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dintre de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- **CB8:** Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixement i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclueixi reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- **CB9:** Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats de manera clara i sense ambigüitats.
- **CB10:** Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant de manera que haurà de ser considerablement autodirigida o Autònoma.

Específiques

- **CE1:** Respondre de manera clara, precisa i rellevant a les persones amb patologies cròniques, als seus familiars i/o cuidadors al llarg del seu cycle vital mitjançant la planificació i avaluació de programes específics dins de l'àmbit de la salut.
- **CE4:** Resoldre nous reptes i situacions que es presenten en els sistemes sanitaris actuals, en les seves polítiques de gestió i en l'àmbit social en els seus diferents nivells assistencials mitjançant instruments de programació i avaluació de les organitzacions sanitàries.

Transversals

- **CT1:** Interpretar l'evidència científica escrita en castellà, català i anglès en l'àmbit de la cronicitat i envelliment.
- **CT2:** Treballar en equip.
- **CT3:** Desenvolupar recursos d'adaptació a noves situacions i resolució de problemes.

- **CT4:** Desenvolupar habilitats de lideratge i relació interpersonal.
- **CT5:** Actuar dins dels principis ètics propis de les Ciències de la Salut.
- **CT6:** Incorporar les TIC en l'exercici professional i de recerca.

Continguts

1. Escenaris de la cura en l'envelliment i la cronicitat.
 - 1.1. Epidemiologia de l'envelliment
 - 1.2. Models de referència i intervencions d'atenció a crònics. The Chronic Care Model (CCM). Model d'Atenció Innovadora a Condicions Cròniques (ICCC) (The Innovative Care for Chronic Conditions Framework). Model Kaiser Permanent.
 - 1.3. L'enfocament multidisciplinari de la cura
2. L'Atenció integral
 - 2.1. El pacient com a centre (patient centered care)
 - 2.2. Estratègies de la cura. La presa de decisions.
 - 2.3. La gestió de casos en la patologia crònica i l'envelliment.
 - 2.4. Atenció sanitària
 - 2.5. Atenció social
3. La família i el cuidador
 - 3.1. Perfil del cuidador. Pràctica basada en l'evidència
 - 3.2. Les conseqüències de la cura. La claudicació de la cura. Prevenció, factors de risc
 - 3.3. Intervencions dirigides al cuidador
4. Xarxes socials.
 - 4.1. Les xarxes socials com a recurs. Implicació en el cuidat
 - 4.2. Plataformes digitals per a cuidadors.
 - 4.3. L'e-cuidador.
 - 4.4. Associacionisme
 - 4.5. Programa pacient expert

Objectius de desenvolupament sostenible

3 - Salut i benestar

- 4 - Educació de qualitat
- 5 - Igualtat de gènere
- 8 - Treball digne i creixement econòmic
- 10 - Reducció de les desigualtats
- 11 - Ciutats i comunitats sostenibles

Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema d'avaluació	Ponderació	
	Mínima	Màxima
SE1. Prova escrita	30%	50%
SE7. Participació al fòrum i el debat	10%	20%
SE8. Treball individual	20%	50%

L'avaluació de l'assignatura és contínua, a través de diferents eines per valorar l'assoliment de cadascuna de les competències necessàries per superar l'assignatura.

L'avaluació de les competències genèriques es realitza de manera continuada durant les sessions plenàries i als seminaris a través de la presència, la implicació, i la participació en l'activitat a l'aulari.

Segons estableix l'article 5 del Reial Decret 1125/2003, els Resultats obtinguts per l'alumnat es qualifiquen en funció de l'escala numèrica de 0 a 10, amb la corresponent Qualificació qualitativa: suspens, aprovat notable, excel·lent, matrícula d'honor.

MÁSTER UNIVERSITARIO EN ATENCIÓN INTEGRADA EN LA CRONICIDAD Y EL ENVEJECIMIENTO

900822 - FAMILIA, CUIDADORES Y REDES SOCIALES

Información general

- Tipo de asignatura: Obligatoria
- Titular: Dra. Esther Cabrera
- Trimestre: Segundo
- Créditos: 3
- Profesorado: Dra. Esther Cabrera, ecabrera@tecnocampus.cat,

Idiomas de impartición

- Catalán
- Castellano

El material puede estar en castellano, inglés y/o catalán.

Presentación de la asignatura

En el contexto social, económico y sanitario de esta primera mitad del siglo XXI el fenómeno del cuidado está sufriendo importantes cambios que hacen que los profesionales de la salud se replanteen nuevos modelos de cuidados formales en salud. En el entorno social español, los cuidados a las personas dependientes provienen fundamentalmente de la familia. Concretamente, los cuidadores informales, los familiares, proporcionan el 85% de los cuidados que se prestan a las personas dependientes al domicilio. La red de apoyo informal compuesta principalmente por el entorno familiar no es una situación nueva, aunque como consecuencia del envejecimiento, y aumento de la patología crónica y la dependencia se ha visto sobrecargada.

En el Libro Blanco de la Dependencia el apoyo informal se define como el cuidado y atención que se dispensa de manera altruista a las personas que presentan algún tipo de discapacidad o dependencia, fundamentalmente por sus familiares, pero también por otros agentes y redes diferentes de los servicios formalizados de atención.

La asignatura familia, cuidadores y redes sociales aborda el fenómeno del cuidado desde los diferentes enfoques que afectan a la familia, al cuidador y a la persona

dependiente. Mediante las clases no presenciales se establecerá un hilo conductor que permitirá al alumno profundizar y conocer las diferentes intervenciones psicoeducativas dirigidas a la familia y a los cuidadores. Al mismo tiempo que permitirá conocer los recursos y redes sociales que utilizan los cuidadores para poder enfrentarse a los diferentes entornos del cuidado.

Competencias/ Resultados de aprendizaje

General

- **CG1:** Mostrar conocimientos y habilidades del ámbito científico para el desarrollo y/o aplicación de ideas en un contexto profesionalizado.

Básicas

- **CB6:** Poseer conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas en un contexto de investigación.
- **CB7:** Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio.
- **CB8:** Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.
- **CB9:** Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades.
- **CB10:** Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.

Específicas

- **CE1:** Responder de manera clara, precisa y relevante a las personas con patologías crónicas, a sus familiares y/o cuidadores a lo largo de su ciclo vital mediante la planificación y evaluación de programas específicos dentro del ámbito de la salud.
- **CE4:** Resolver nuevos retos y situaciones que se presentan en los sistemas sanitarios actuales, en sus políticas de gestión y en el ámbito social en sus diferentes niveles asistenciales mediante instrumentos de programación y evaluación de las organizaciones sanitarias.

Transversales

- **CT1:** Interpretar la evidencia científica escrita en castellano, catalán e inglés en el ámbito de la cronicidad y envejecimiento.

- **CT2:** Trabajar en equipo.
- **CT3:** Desarrollar recursos de adaptación a nuevas situaciones y resolución de problemas.
- **CT4:** Desarrollar habilidades de liderazgo y relación interpersonal.
- **CT5:** Actuar dentro de los principios éticos propios de las Ciencias de la Salud.
- **CT6:** Incorporar las TIC en el ejercicio profesional y de investigación.

Contenidos

1. Escenarios del cuidado en el envejecimiento y la cronicidad.
 - 1.1. Epidemiología del envejecimiento
 - 1.2. Modelos de referencia e intervenciones de atención a crónicos. *The Chronic Care Model (CCM)*. Modelo de Atención Innovadora a Condiciones Crónicas (ICCC) (*The Innovative Care for Chronic Conditions Framework*). Modelo Kaiser Permanente.
 - 1.3. El enfoque multidisciplinario del cuidado
2. La Atención integral
 - 2.1. El paciente como centro (patient centered care)
 - 2.2. Estrategias del cuidado. La toma de decisiones.
 - 2.3. La gestión de casos en la patología crónica y el envejecimiento.
 - 2.4. Atención sanitaria
 - 2.5. Atención social
3. La familia y el cuidador
 - 3.1. Perfil del cuidador. Práctica basada en la evidencia
 - 3.2. Las consecuencias del cuidado. La claudicación del cuidado. Prevención, factores de riesgo
 - 3.3. Intervenciones dirigidas al cuidador
4. Redes sociales.
 - 4.1. Las redes sociales como recurso. Implicación en el cuidado
 - 4.2. Plataformas digitales para cuidadores.
 - 4.3. El e-cuidador.
 - 4.4. Asociacionismo
 - 4.5. Programa paciente experto

Objetivos de desarrollo sostenible

- 3 - Salud y bienestar
- 4 - Educación de calidad
- 5 - Igualdad de género
- 8 - Trabajo digno y crecimiento económico
- 10 - Reducción de las desigualdades
- 11 - Ciudades y comunidades sostenibles

Sistema de evaluación y calificación

Sistema de evaluación	Ponderación	
	Mínima	Máxima
SE1. Prueba escrita	30%	50%
SE7. Participación en el foro y debate	10%	20%
SE8. Trabajo individual	20%	50%

La Evaluación de la asignatura es continua, a través de diferentes herramientas para valorar el logro de cada una de competencias necesarias para superar la asignatura

La evaluación de las competencias genéricas se hace de forma continuada durante las sesiones plenarias y en los seminarios a través de la presencia, implicación, y participación en la actividad en el aula.

Según establece el artículo 5 del Real Decreto 1125/2003, los Resultados obtenidos por el alumno se califican en función de la escala numérica de 0 a 10, con la correspondiente Calificación cualitativa: suspendido, aprobado notable, sobresaliente, matrícula de honor.

MASTER'S DEGREE IN INTEGRATED CARE IN CHRONICITY AND AGING

900822 – FAMILY, CAREGIVERS AND SOCIAL NETWORK

General information

- Type of subject: Compulsory
- Holder: Dra. Esther Cabrera
- Trimester: Second
- Credits: 3
- Teaching staff: Dra. Esther Cabrera ecabrera@tecnocampus.cat

Languages

- Spanish
- Catalan

Resources can be either in Spanish, Catalan and/or English.

Description

In the social, economic and health context of this first half of the 21st century, the phenomenon of care is undergoing major changes that cause health professionals to rethink new models of formal health care. In the Spanish social environment, care for dependents comes primarily from the family. Specifically, informal family caregivers provide 85% of the care provided to dependents at home. The informal support network composed mainly of the family environment, is not a new situation, although because of aging, and increased chronic pathology and dependence has been overloaded.

In the White Book of the Unit, informal support is defined as the care and attention that is provided in an altruistic way to people who have some type of disability or dependence, mainly by their families, but also by other agents and networks other than formalized services of attention.

The subject family, caregivers and social networks addresses the phenomenon of care from the different approaches that affect the family, the caregiver, and the dependent person. Through online classes, a cohesive framework will guide students that will allow the student to deepen and learn about the different psychoeducational interventions aimed at the family and caregivers. At the same time it will allow us to know the resources

and social networks that caregivers use to be able to face the different environments of care.

Competences/Learning Outcomes

General

- **CG1:** Demonstrate knowledge and skills in science for the development and/or application of ideas in a professional setting.

Basic

- **CB6:** Have sufficient knowledge to provide a basis and opportunity for originality in the development and/or application of ideas in research
- **CB7:** Students must be able to apply the knowledge they have acquired to solve problems in new or unfamiliar scenarios within wider (or multidisciplinary) contexts related with their area of study
- **CB8:** Students must be able to integrate their knowledge and to deal with complexity in forming judgements based on incomplete or limited information, incorporating reflections about social and ethical responsibilities related to the application of their knowledge and judgement.
- **CB9:** Students must be able to communicate their conclusions and the knowledge and ultimate reasons that support them to both specialised and nonspecialised audiences clearly and unambiguously.
- **CB10:** Students must have the learning skills that enable them to continue studying largely on their own.

Specific

- **CE1:** Respond to persons with chronic disease and to their family members and/or caregivers clearly and accurately in a relevant manner throughout their life cycle through the planning and evaluation of specific health programmes.
- **CE4:** Resolve new challenges and situations in current health systems, in their management policies, and in the social environment at the different levels of care through instruments for the programming and evaluation of health care organizations.

Transversal

- **CT1:** Interpret the written scientific evidence in Spanish, Catalan and English in the field of chronicity and aging.
- **CT2:** Teamwork.
- **CT3:** Develop resources for adaptation to new situations and problem solving.
- **CT4:** Develop leadership and interpersonal relationship skills.
- **CT5:** Act within the ethical principles of Health Sciences.
- **CT6:** Incorporate ICT in the professional and research practice.

Contents

1. Scenarios of care in aging and chronicity.
 - 1.1. Epidemiology of aging
 - 1.2. Reference models and interventions for chronic care. The Chronic Care Model (CCM). The Innovative Care for Chronic Conditions Framework (ICCC). Permanent Kaiser Model.
 - 1.3. The multidisciplinary approach to care
2. Comprehensive Care
 - 2.1. The patient as the focus (patient-centred care)
 - 2.2. Care strategies. Decision-making strategies.
 - 2.3. Case management in chronic pathology and aging.
 - 2.4. Health care
 - 2.5. Social care
3. The family and the caregiver
 - 3.1. Caregiver profile. Evidence-based practice
 - 3.2. The consequences of care. The caregiver's burnout. Prevention, risk factors
 - 3.3. Interventions aimed at the caregiver
4. Social networks.
 - 4.1. Social media as a resource. Involvement in care
 - 4.2. Digital platforms for caregivers.
 - 4.3. The e-caregiver.
 - 4.4. Associative networks
 - 4.5. Expert patient program

Sustainable Development Goals (SDGs)

- 3 - Good Health and Well-being
- 4 - Quality Education
- 5 - Gender Equality
- 8 - Decent Work and Economic Growth
- 10 - Reduced Inequalities
- 11 - Sustainable Cities and Communities

Assessment and Marking System

Evaluation System	Weighting	
	Minimum	Maximum
SE1. Written Test	30%	50%
SE7. Participation in Forums and Debates	10%	20%
SE8. Individual Work	20%	50%

The evaluation of the subject is continuous, through different tools to assess the achievement of each of the skills necessary to pass the subject.

The assessment of generic competences is conducted continuously during plenary sessions and seminars through attendance, engagement, and participation in activities within the classroom.

As established in article 5 of Royal Decree 1125/2003, the results obtained by the student are qualified according to the numerical scale from 0 to 10, with the corresponding qualitative qualification: suspended, passed, notable, outstanding, honors.